

LAPELY/552/2024 Ehdotus Lapin maakunnan tulvariskialueiksi sekä tulvariskien hallintasuunnitelmien ja ympäristöselostuksen valmistelu

KAIELY/981/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Kainuun merkittäviksi tulvariskialueiksi

POSELY/809/2024 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Pohjois-Savon merkittäviksi tulvariskialueiksi

POKELY/1665/2023 Ehdotus Pohjois-Karjalan maakunnan tulvariskialueiksi

ESAELY/1560/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Etelä-Savon merkittäviksi tulvariskialueiksi

KASELY/2116/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Kaakkois-Suomen merkittäviksi tulvariskialueiksi

EPOELY/60/2024 Ehdotus Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan tulvariskialueiksi sekä tulvariskien hallintasuunnitelmien ja ympäristöselostuksen (SOVA) valmistelu

POPELY/3470/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Pohjois-Pohjanmaan merkittäviksi tulvariskialueiksi

HAMELY/2242/2023 Ehdotus Kanta- ja Päijät-Hämeen merkittäviksi tulvariskialueiksi

KESELY/2747/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Keski-Suomen maakunnan tulvariskialueiksi

PIRELY/12940/2023 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Pirkanmaan merkittäviksi tulvariskialueiksi

UUDELY/3301/2024 Lausuntopyyntö ehdotuksesta Uudenmaan merkittäviksi tulvariskialueiksi

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta osallistua kuulemiseen tulvariskialueiden päivittämisestä.

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajanasukkaita, ollen alan ainoa valtakunnallinen edunvalvoja. Omakotiliitto on sitoutumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö, jossa on jäseniä lähes 70 000 (kotitaloutta), jotka kuuluvat noin 230 paikalliseen jäsenyhdistykseen. Tarjoamme monipuolisia palveluita, neuvontaa (kuten rakentaminen, energia-asiat, lakineuvonta, pihaneuvonta) ja tietoa asumiseen liittyvästä lainsäädännöstä.

Tuomme lausunrossamme esille vapaa-ajan ja pientaloasukkaiden, kuten omakotitaloissa asuvien, näkökulmat huomioitavaksi kehittämistyössä. Omakotiliitto pitää tulvariskialueiden päivittämistä tärkeänä, jotta voidaan varmistaa asukkaiden turvallisuus, omaisuuden suojaaminen ja yhteiskunnan toiminnan jatkuvuus. Vapaa-ajan ja omakotiasukkaiden osalta tulvariskit voivat aiheuttaa merkittäviä taloudellisia ja henkisiä haittoja.

Vaikutukset pientaloasukkaille

Pien- ja omakotitalojen rakentamisessa tulee ottaa huomioon ELY-keskusten suositukset alimmista rakentamiskorkeuksista ja varmistaa, että uudet rakennukset ovat riittävän korkealla tulvavaaran minimoimiseksi. Tulvariskialueiden asukkaiden tulee olla tietoisia vakuutusturvansa kattavuudesta tulvatilanteissa ja siitä, kuinka tulvakartat voivat vaikuttaa vakuutusmaksuihin ja -ehtoihin.

Tulvariskien arvioinnissa tulee huomioida paikalliset erityispiirteet, kuten maaperän läpäisevyys ja aikaisemmat tulvatilanteet, jotka voivat vaikuttaa yksittäisten omakotitalojen riskeihin.

Vesistöalueiden, joilla tulvariskiä päivitetään joko lisäten tai vähentäen sitä, on tärkeä tiedottaa pientalo- ja vapaa-ajan asukkaille muutoksista. Myös ilmastonmuutoksen ennustetut vaikutukset, kuten talvi- ja syysvirtaamien lisääntyminen, tulee ottaa huomioon pitkän aikavälin suunnittelussa ja asukkaiden tiedotuksessa. On myös keskeistä, että toteutuneista tulvista saadut kokemukset hyödynnetään riskialueiden suunnittelussa ja päivittämisessä.

Vaikutukset vapaa-ajan asukkaille

Monilla vapaa-ajan asunnoilla ei ole samaa infrastruktuuria ja suojausta kuin vakituisissa asunnoissa, mikä tekee niistä erityisen haavoittuvia tulville. Tiedottamisessa tulee huolehtia, että tieto saavuttaa ajoissa kaikki asianosaiset. Vapaa-ajan asukkaat eivät välttämättä ole jatkuvasti paikalla, joten tulvariskitiedottamisen ja ennakkovaroitusjärjestelmien tehokkuus korostuu. Samoin on tärkeää tarjota vapaa-ajan asukkaille selkeät ohjeet ja suositukset tulvasuojauksesta sekä tulvatilanteissa toimimisesta.

Omakotiliitto kannustaa tarjoamaan tulvariskialueiden asukkaille säännöllistä tiedotusta ja koulutusta tulvariskeistä ja suojautumistoimenpiteistä ja myös kysymään paikallisesti esimerkiksi järjestöiltä tietoa. Paikalliset yhdistykset eivät välttämättä seuraa lausuntopalvelun lausuntopyyntöjä säännöllisesti. Suora yhteydenpito vahvistaa yhteistyötä viranomaisten ja asukkaiden välillä, jotta valitut toimenpiteet ovat tehokkaita ja asukkaiden tarpeet tulevat kuulluiksi. ELY-keskukset puolestaan voivat tarjota tukea ja neuvontaa omakotitalojen ja vapaa-ajan asuntojen omistajille tulvasuojatoimenpiteiden toteuttamisessa. Näin voidaan varmistaa, että kaikkien asukkaiden turvallisuus ja hyvinvointi ovat etusijalla.

Tulvariskialueiden laajuuden osalta kiinteistön omistajilla voi olla epätietoisuutta siitä kuulutaanko tulvariskialueeseen vai ei. Tärkeätä olisikin, että tulvariskialueiden kiinteistön omistajille tarjottaisiin korkeusaseman selvitysapua, jotta tulvaennusteisiin voitaisiin reagoida varmemmalta pohjalta.

Lopuksi Omakotiliitto toteaa kuntien merkityksen tulvariskialueiden ohjaukseen jo alueen kaavoituksessa.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä asiassa.

Kunnioitavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander
toiminnanjohtaja

Ari Rehnfors
puheenjohtaja